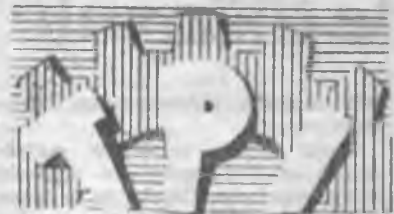

TALLINNA

POLÜTEHNIK

Nr. 21 (476)

XIX aastakäik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNU KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA.

Reedel, 9. juunil 1967

Trikotaaživabrikus «Marat» on ametis rida noori tekstiilitööstuse spetsialiste — peainseneri asetäitja Vello Kruusimaa, tootmistehnika osakonna juhataja Tiiu Alanit, kudumistehhi juhataja asetäitja Tiiu Kütt, meistrid Heli Normet ja Tiit Narmont ja meistrilabi Enn Kukkk. Inseneriks õppisid nad Tallinna või Kaunase polütehnilises instituudis.

Igapäevase kutsetöö kõrval tulevad nad hästi toime ka ülesannetega ratsionaliseerijate nõukogus, ettevõtte alalise tootmisnõupidamise presiidiumis ja kõikjal mujalgi.

Selle pildi tegime «Maratis» kergetööstuse töötajate päeva künnisel, Tiiu Kütt (vasakul) ja Tiiu Alanit arutavad, milliste muustritega kangad panna täna kudumismasinasse.

Teadusliku konverentsi teemadel

Elektroenergeetika
aktuaalsed
probleemid

Elektroenergeetika sektsiooni tööst võttis osa külalisi mitmetest asutustest. On juba traditsiooniks muutunud, et seal esinevad ettekannetega Projekteerimis-Tehnoloogilise ja Teadusliku uurimise Instituudi (PTTUI) ja Eesti Energeetika ja Elektrifitseerimise Peavalitsuse (EEPV) töötajad. Seekord võtsid sektsiooni tööst osa veel seltsimehed Termo- ja Elektrofüüsika Instituudist (TEFI), Leningradi Polütehnilisest Instituudist (LPI) ja mujalt.

Avaettekandes andis dots. kt. H. Esop ülevaate NSV Liidu elektroenergeetika arengust. Sellele järgnes veel 8 ettekannet.

Kõik ettekanded olid pühendatud elektroenergeetika aktuaalsetele probleemidele. Osa elektrisüsteemide kateedri töötajaid uuris koos PTTUI töötajatega uut tüüpi nn. aurustusahutusega trafode isolatsioon küsimusi. Seonestest uurimistulemustest andis ülevaate van.-õp. T. Metusala ning PTTUI esindajad A. Annus ja V. Spirka. Huvitav oli ka R. Meresmaa (PTTUI) ettekanne aurustusahutusega trafode konstruksiooni iseärasustest.

Suure praktilise tähtsuse on tänapäeval omandanud energiasüsteemi režiimi juhtimise probleemid. Aspirant P. Raesaare ja dots. E. Tiigimäe ettekandes esitati elektrivõrgu stantsionaarse režiimi arvutusmeetodite analüüsi tulemused. Mitmeid uusi ideid sisaldas dots. O. Terno (PTTUI) ja diplomand J. Lichfeldi ettekanne agregaatide käivituse optimaalse järjekorra määramise kohta. See on keeruline probleem ja omab suurt praktilist tähtsust.

Huvitava ettekande tegi konverentsil sektorijuhataja G. Pöbbl (TEFI) järjestikkompensatsiooni meetodist ja selle kasutamisest kõrgepinge-jaotusvõrkudes. Sellealased uurimused on TEFI-s jõudnud juba praktiliselt juurutamise faasi.

Van. õp. K. Möller valgustas konverentsil releekaitse töökindluse alaseid probleeme. H. Jürmann (EEPV) tegi ettekande Eesti energiasüsteemist ja asp. M.

Uuritakse mäemassiivi
omadusi ja käitumist

TPI XXII teadusliku konverentsi loominguilise ülevaatusel võtsid teiste kõrval osa ka mäemehed. Kolmel mäeseptsiooni istungil kuulati ära 21 ettekannet. Seitsme uurimistööga esinesid mäekateedri õppejõud, kuna ülejäänud tööd esitasid külalissettekanajatena Leningradi, Moskva ja Dnepropetrovski mäeinstituutide õppejõud ja Üleliidulise Markšeideri Teadusliku uurimise Instituudi, A. Skotšinski nim. Mäeinstituudi ning Ukrainas NSV TA Mehaanikainstituudi Dnepropetrovski Filiaali teaduslikud töötajad. Sektsiooni tööst võttis osa 21 kõrgemate koolide ja uurimisasutuste esindajat väljastpoolt vabariiki.

Mäeseptsiooni töö oli temaatilise iseloomuga, kusjuures põhilise osa ettekandeid käsitles mäemassiivi füüsikalise-mehaaniliste omaduste uurimist. Ettekanded sisaldasid üldiselt nii teoreetilist kui ka eksperimentaalset osa, ainult teoreetilisi töid oli neli ja teaduslik-metoodilisi töid üks.

Avaettekandena andis mäekateedri juhataja tehnikakandidaat dotsent L. Kalman ülevaate põlevkivi tootmise alal tehtud teaduslikest uurimistöödest.

Teoreetiliste tööde osas käsitles professor A. Hanukajev uusi-maid saavutusi ja lähemaid perspektiive lõhketööde valdkonnas. Ta iseloomustas põhilikult lõhkemise energetilist bilanssi. Lõhkeaine potentsiaalset energiat ainult 21—22% kulutatakse kasulikult, seepärast jätkatakse uurimistööd kasuteguri tõstmiseks lõhkeenergia kasutamisel.

Moskva Mäeinstituudi õppejõud tehnikadoktor A. Rževski ja dotsent G. Novik esitasid nende poolt välja töötatud uue kivimite

klassifitseerimise süsteemi, mis võimaldab objektiivsemalt arvestada kivimite omadusi nii mäemehed. Kolmel mäeseptsiooni istungil kuulati ära 21 ettekannet. Seitsme uurimistööga esinesid mäekateedri õppejõud, kuna ülejäänud tööd esitasid külalissettekanajatena Leningradi, Moskva ja Dnepropetrovski mäeinstituutide õppejõud ja Üleliidulise Markšeideri Teadusliku uurimise Instituudi, A. Skotšinski nim. Mäeinstituudi ning Ukrainas NSV TA Mehaanikainstituudi Dnepropetrovski Filiaali teaduslikud töötajad. Sektsiooni tööst võttis osa 21 kõrgemate koolide ja uurimisasutuste esindajat väljastpoolt vabariiki.

Üleliidulise Markšeideri TUI laboratooriumijuhataja tehnikakandidaat A. Stavrogin oli välja töötanud uue meetodi kivimite tugevuse iseloomustamiseks, mis võimaldab väiksema töömahukuse juures saavutada suuremat täpsust võrreldes praeguse kasutusel oleva Mohri meetodiga.

Määrõhu uurimisel puuduvad üldtunnustatud teoreetilised alused. Vastavate uurimiste läbiviimiseks kaasaegsel tasemel esitas insener L. Tälve energetilise teooria, mis võimaldab termodünaamilise meetodi kasutamise selgitada gravitatsiooniväljas toimuvate protsesside olemust.

Teoreetiliseks eksperimentaalsete tööde valdkonnas tutvustas dotsent E. Arš Dnepropetrovski Mäeinstituudist enda poolt välja töötatud kõrgsageduse mõõtmisaparatuuri. Viimast iseloomustab lihtsam käsitlus ja suurem mõõtmistäpsus võrreldes teiste mõõtmisviisidega. Samast instituudist esitati veel mitu ettekannet Donbassi kivimite komplekse uurimise tulemuste kohta. Seejuures väärub märkimist asjaolu, et viimastel aastatel osutatakse üha enam tahelenanu kivimite reoloogilistele omadustele.

Dotsent H. Aruküla uuris Eesti leiupaiga põlevkivikihi omadusi ja vanemõnetaia A. Reier Tallinna raiooni kambriumi savide mineraloogilist koostist. Dotsent E. Joosep käsitles oma töös elektrivedurtranspordi ekspluatatsioonirežiime Eesti põlevkivikavandustes ja dotsendi kt. R. Päsok tutvustas matemaatilise modelleerimise meetodikat mäettevõtete töö efektiivsuse uurimisel. Vanemõnetaia E. Iüütre iseloomustas hõõrdeteguri dünaamikat kõvasulami ja kivimi vahel puurimisel.

Mäeseptsiooni töö hinnati hästi kordaläinuks. Ettekanded olid aktuaalsed, sisukad ja esitatud kaasajaga teaduse tasemel.

L. TALVE

Mäeseptsiooni sekretär

Meldorf (LPI) — töönaosusteooria meetodite kasutamisest energiasüsteemi stabiilsuse uurimisel. Sektsiooni töö andis hea ülevaate elektroenergeetika alastest uurimistöödest TPI-s, PTTUI-s ja TEFI-s. Kuid järgmistel konverentsidel ootaks küll elavamalt diskussiooni ettekannete kohta.

M. VALDMA

ARVESTADES ETTEVÖTETE
VAJADUSI

Töö normeerimine on lahutamatu seotud töö ja tootmisprotsessi organiseerimisega. Seepärast peavad tulevased insener-ökonomidid «Tehnilise normeerimise» kursuseprojekti lahendamata vabalt valitud töökoha ratsionaalse organiseerimise probleeme mõnes Tallinna tööstusettevõttes. Projekti koostamine rikastab üliõpilasi rohkete praktiliste kogemustega töö organiseerimise alal. Kuid ta nõuab peale põhjalike teoreetiliste teadmiste ka küllalt tugevaid närve, sest projekteerimise käigus tuleb teha tööpäeva pildistusi, kronometraaži ja selgeks teha nii mõnigi segane küsimus (eriti normeerimise ja materiaalse stimuleerimise alal) mitte ainult tööliste antud tegevuspaigal, vaid ka mitmele insener-tehnilisele töötajale. Võib liialdamatult öelda, et selle kursuseprojekti täitmisega on sooritatud ka esimehe psühholoogiline katse töökohas tulevase insener-organisaatorina.

Kuid projekti teemade valikul ei saa mööda minna ettevõtete soovidest, mis mõnikord ei piirdu ühe töökohaga. Mõõdnud seemestri alguses tegi Tallinna Metallitööstuste Tehas ettepaneku, et kursuseprojekti koostamise käigus üliõpilased lahendaksid rea organisatsioonilisi küsimusi, mis olid seotud selle ettevõtte valustehhi toodangu nomenklatuuri laiendamisega.

Projekteerimise käigus analüüsisid rühma TM-101 üliõpilased Albert Torbek ja Enn Uusen survevaluautomaatide koormust, tööjaotust põhi- ja abitöölise

vahel, tööaja kasutamist ja marsruute tööprotsessis. Ulatuslikke arvutusi tehti toodangu normatiivse töömahukuse ja tööpäeva tihendamise näitaja kindlaksmääramiseks.

Analüüsi tulemusena selgus, et pärast mõningaid organisatsioonilisi ümberkorraldusi võib tsehh valada seni koostööpartnerina Tallinna Laevaremonditehaselt saadud detaile, kusjuures kulud nende valmistamiseks oleks ligi kaks korda madalamad seni hankijale-tahasele makstud hinnast. Ettevõtte saab sellega kokkuhoiud aastast 62 700 rubla.

Et analüüs ja järeldused pakkusid Metallitööstuste Tehasele tõsist huvi, siis otsustati projekti kaitsmine korraldada ettevõttes. Kolm juhatajat — valustehhist, tehnikaosakonnast ja finantsosakonnast, esitasid Albert Torbekile ja Enn Uusenile rohkesti küsimusi. Üliõpilased näitaksid, et nad on täiesti kodus tsehi majapidamises ja vastuseid võlgu ei jäänud. Tehaserahva ühise arvamus järgi võivad projektis toodud arvutused olla nende väga kasulikud tsehi tootmisprotsessi korraldamisel.

Ka edaspidi on kavas selgitada ettevõtete huviojekte, et kursuseprojektidest lahkuda mõningaid väiksemaid, kuid tahesele vajalikke töö organiseerimise probleeme.

E. FOMINOH,

Tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri dotsent

Tervitusi Kaunasest

Meile saabus tervitus kevadisest õitseküllasest Leedu linnast Kaunasest.

Kaunase Polütehnilises Instituudis looduslike ja kunstlike

kiudainete ketruse erialal õppivad Annika Müürisepp, Tiiu Kalvo, Aita Sell, Mare Lee ja nende teised rühmakaaslased tervitavad meie üliõpilaspere kergetööstuse töötajate päeva puhul ja soovivad edu eksamiteks.

Kõigile ehitusmalevlastele!

Esmaspäeval, 12. juunil kell 18 toimub Mustamäe auditooriumis A3-1 üldkoosolek, millest osavõtt on kõigile vajalik ja kohustuslik. Päevakorras on:

1) Ehitusmalevlaste eksamite korraldusest meie instituudis

2) Informatsioon staabi tööst ettevalmistusperioodil.
3) Edaspidine täpne tegevusjuhised kuni väljasõiduni
4) Malevlase vajalikust varustusest.

EÜE STAAP

Fosforiit on Eesti NSV üks tähtsamaid maavarasid, mille tootmine ja töötlemine lähematel aastatel mitmekordselt laieneb. Nagu näitavad TPI mineraalvõrreliste ja -sütude uurimise probleemilaboratooriumi katsed, on fosforiidi töötlemine keeva kihi ahjus 1300°C juures üheks efektiivsemaks võtteks kahjulike lisandite vabanemiseks ja maagis sisalduva fosfori muutmiseks pinnases lahustuvaks ja seega põllukultuuridele kättesaadavaks. Ideed mis praegu on päevakorras uurijatel, jäävad ellu rakendada tulevastele põlvkondadele — tänastel KV eriala üliõpilastel. Pildil näeme õpperühma KV-61 üliõpilast Eilfrieda Stolerit uudis-
tamis keeva kihi seadme mudelit.

Eesmärk — puhtad lähteained

keemiliseks sünteesiks

meersete materjalide, plastifikaatorite, väärtuslike määrdeõlide ja teiste produktide sünteesiga. Senini on aga dikarboksuülhapete tootmine baseerunud väga defitsiitsetel toorainetel. Kukersiidi kerogeeni oksüdaadist individuaalsete dikarboksuülhapete saamine aitaks seda lünka suures ulatuses täita.

Jüri Kann on põhjalikult läbi töötanud ühe võimaluse alifaatsete dikarboksuülhapete segu eraldamiseks ja lahutamiseks ja seda nimelt karbamiidkomplekside abil. Üksikute hape-karbamiidkomplekside tekketingimuste ja omaduste uurimine näitas kompleksimoodustamise tugevat stabiliseerivat toimet füüsikaliste konstantide otsustavalt mõjutamiseks. Saadud tulemus on suure teoreetilise ja praktilise tähtsusega homoloogiliste ridade lahutamise seisukohalt.

Töös on antud konkreetsed soovitusused karbamiidiga fraktsioneeriva kristallisatsioonimeetodi rakendamiseks kukersiidi kerogeeni oksüdaadist alifaatsete dikarboksuülhapete eraldamiseks ja lahutamiseks.

TPI Nõukogu otsustas üksmeelselt anda Jüri Kannule tehnikakandidaadi teadusliku kraadi.

Täna lõppes Berliinis neli päeva kestnud konverents «Vene mõkogude ja saksa kirjanduse suhted». Üritus toimus Saksa Teaduste Akadeemia ja M. Gorki nim. Maailmakirjanduse Instituudi korraldusel ja oli pühendatud Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni juubeli-aastapäevale.

Keegi Wrocławis ülikooli professor leidis linna ühest raamatukogust itaalia filosoofi Giordano Bruno sentitud matu käsikirjalise teose. See on pärit aastast 1581.

15 Saksa Demokraatliku Vabariigi üliõpilasele määrati Johannes Becheri nimeline stipendium.

Michigani ülikoolis küsis professor ühelt üliõpilaselt eksamil: «Mis on pettus?»

Noormees andis järgmise vastuse:

«Kui professor kukutab üliõpilase eksamil läbi, siis tuleb kriminaalseadustiku alusel lugeda süüdlaseks-petjaks õppejõud ise. Ta kasutab ju teise isiku teadmatust viimasele halva tegemiseks.»

Aspirantide töomailt

Sõna «aspirantuur» ilmus meie instituudi ellu paar aastakümnet tagasi. Nagu teisteski kõrgemates õppeasutustes sai ta ka meil üheks põhiliseks vormiks teadusliku ja teaduslik-pedagoogilise kaadri ettevalmistamisel.

Aspirantuur on avatud meil 30 erialal. Aspirantide kirjas seisab praegu 81 isikut ja neist 28 järel seisab märke — kaugõpe.

Kuid 29 aspirandile tuli «tööpöld» leida kaugemalt — oma eriala omandamiseks suunati nad kas Moskva Energeetika Instituuti, Moskva Riikliku Ülikooli, Leningradi Polütehnilisse Instituuti

või teistesse kõrgematesse õppeasutustesse.

Kuid meie instituut pakub omalt poolt kaasabi ka teistele kõrgematele koolidele ja teaduslikele asutustele.

Nii alustab ta tänava suundaspirantide vastuvõttu erialal «Kütuse ja gaasi keemiline tehnoloogia». Nende aspirantide juhendajaks hakkab rektor prof. Agu Aarna. Kavatsused on veelgi laiemad — ka teistel uutel erialadel tahame võtta suundaspirante ja nimelt seal, kus meil on eelkõige olemas täiuslik laboratoorne baas.

Täna räägime meie aspirantide tööst lähemalt.

Aspirant Viive Külaots on praegu ametis dissertatsioonitöö kirjutamisega teemal «Sotsialistlik kultuurirevolutsioon Eestis, tema üldised jooned ja iseärasused».

Töö eesmärgiks on analüüsida sotsialistliku kultuuri kujunemist ja arengut Eesti NSV-s kultuurirevolutsiooni protsessis. Tingituna Eesti NSV ajaloolise arengumise konkreetsest omapärasust, esineb siin kultuurirevolutsiooni üldiste seaduspärasuste pinnal ri-

da erijooni, millede arvestamine meie kultuuri arenemisel on vajalik. Vaatluse alla tulevad probleemid Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni mõjust eesti rahvusliku kultuuri arengule aastail 1917—1940, sisult sotsialistliku ja vormilt rahvusliku kultuuri loomine ja arendamine Eesti NSV-s alates aastast 1940, selle arengu eripärasused ja sotsialistlike rahvaste kultuurialane koostöö. Viive Külaotsa teaduslikuks juhendajaks on professor Otto Stein.

NSV Liidu rahvamajanduse arendamise viie aasta plaanis on ette nähtud suurendada sõiduautode toodangut 3,5—4 korda võrreldes 1965. aastaga. Linnade generaallaanides, mis koostatakse 25 aasta perspektiivis, nähakse ette motoriseerituse tase 1 auto 5—7 inimese kohta. Tallinas suureneb sõiduautode arv perspektiivis 8—10 korda.

Seoses sellega peavad generaallaanide projekteerijad öieti prognooseerima liikluse kasvu, et määrata tänavate gabariite, parkimisplatside pindala ja garaazide arvu.

Tallinna Polütehnilise Instituudi autoteede kateedri aspirandi Ilmar Pihlaka dissertatsioon ongi pühendatud isiklike sõiduautode ja mootorrattaste kasutamise seaduspärasuste uurimisele. Läh- teadmeteks on 4000 ankeeti, 3500 küsitlust maanteedel, 1000 liiklus-

päevikut, liiklusintensiivsuse ja parkijate uurimise andmed.

Mahuka statistilise materjali analüüsamiseks on kasutatud elektronarvutit «Minsk-2». Programmid on koostatud Küberneetika Instituudi spetsialistide abiga. Uurimuse tulemusena selguvad keskised aastased läbisõidud kuude lõikes, läbisõidetud kilomeetraazi jaotus linnatänavate ja maanteed vahel, autode kasutamise intensiivsus nädalapäevade kaupa autoga töölõitjate arv, transiitliikluse suurus, garaazide seisukord jne.

Mõningaid uurimistulemusi kasutatakse Tallinna keskosa rekonstrueerimisprojekti ja generaallaanide koostamisel.

Ilmar Pihlaka teaduslikuks juhendajaks on NSV Liidu Arhitektuuri Akadeemia sektorijuhataja Orest Kudrjavtsev.

Mõtteid silmaringist ja huvitatusest seoses isetegevuse ülevaatusga

Lõppenud on igakevadine kunstilise isetegevuse ülevaatus.

Ülevaatuset võttis osa 5 teaduskonda (osa ei võtnud ehitusteaduskond) kokku umbes 60 isetegevuslast. Kellest suurem osa ei ole seni alaliselt kaasa löönud a/ü klubi juures tegutsevate isetegevuslastide töös. Viiel õhtul tuli žüriil üle vaadata rohkem kui 70 pala — esindatud olid järgmised žanrid: sõnakunst, pantomiim, estraadiinterpretatsioon, rahva- ja karakterants, klassikaline ja kerge vokaallooming, estraadi- ja džässmuusika, mitmesugused sooloinstrumentid jne. Esitati ka omaloomingut. Kõige rohkem esinejaid oli mehaanikateaduskonnal, kõige kõrgem esinemise keskmine hinne aga keemiateaduskonnal — 7,2 (palade hindamine toimus 10-pallil süsteemis). Õhtu üldist taset — organiseerimine, lavakultuur, distsipliin — hinnati 5-palli süsteemis. Kõige madalama õhtu üldhinne (2) sai elektrotehnika-teaduskond. Viimasel oli ka väiksel esinejate üldarv — 5(!?).

Võttes arvesse ülevaatusel üldiselt nõrka kunstilist taset, otsustas žüriil jätta esimese koha ja rahalise preemia välja andmata ja vähendada preemia kogusummat (300 rubla) 100 rubla võrra. Arvestades mehaanikateaduskonna tublilt tööd võrreldes moodunud aastaga ja tunnistades ühtlasi keemiateaduskonna korrektset ja ladusat esinemist, otsustas žüriil välja anda kaks II kohta koos rahalise preemiaga (a 100 rubla) nimetatud teaduskondadele.

Need on ainult arvud ja faktid. Kuid ka need on üsna ilmekad ja kõnelevad selget keelt sellest kui palju tunneb tehnikakooli üliõpilane huvi ja tahtmist tegeleda isetegevusliku kunstiga. Ja seda siis, kui see sõltub temast enesest ega pole «kõrgemalt poolt» valmis pandud. Väga märgneta kampaanialikkus! 4000 üliõpilast statsioonaris ja 60 (!) isetegevuslast! Üleinstituudilisel ülevaatusel — kas ei ole see mitte rohkem kui lihtsalt huvi ja tahtmise puudus? Minu arvates avaldub selles suhtumine tervikuna, suhtumine kunstisse ja loomin-

gusse, suhtumine enesearendamisega, oma huvide ja tunnetuse avardamisega, suhtumine iseenesesse.

Aga võib-olla on meie tehnikakooli tudeng juba ammu n. ö. «sellest east väljas»? Kõlastab ta ehk kutseliste teatrite etendusi, käib ta võib-olla sümfoonia-kontsertidel, on ta end pühendanud «prof-kunsti» saladusse ja isetegevus tekitab seepärast temas vaid põlgliku muige? Faktid aga räägivad vastupidist.

Mõni kuu tagasi toimus kohtumine Noorsooteatriga, millekohane initsiatiiv tuli... Noorsooteatrit. Kohtumisele teatri «kodus» Salme te. 12 (ei usu, et Tombi klubi meie tudengile võõras on. Tuttav on ta aga ilmselt ainult tantsuõhtute kaudu) ilmus instituudi esindus... umbes 50 (!?) inimesega. Teiste sõnadega öeldult — publiku arv ületas näitlejate arvu vaevalt kolmekordselt. Mis on põhjuseks? Ei julge öelda, et informatsioon oli ebapiisav, sest teater võttis asja tõsiselt («Kohtumisele TPI-ga tuleb pöörata erilist tähelepanu, et ta hästi õnnestuks» — lühike kokkuvõtte V. Panso mõtteavaldustest enne sündmuse teokssaamist) ja peale meiepoolse reklaami saatis ta «Tallinna Polütehnikule» lühikese asjakohase artikli koos tutvustavate piltidega, et üritus igati paremini õnnestuks. Ja, tõesõna, mul oli piinlik. Piinlik seepärast, et meid nii vähe oli ja seepärast et needki vähesed ei osanud öelda öieti midagi vajalikku ja arukat. Noorsooteater esitas rohkem küsimusi kui vastas ja TPI rohkem vaikus kui vastas.

Ometi on meie instituudi poolt pakutud suurepärase võimaluse külastada enam-vähem kõiki kutseliste kollektiivide esinemisi Tallinnas: igal tööpäeval istub peahoones a/ü komitee raamatupidaja sm. Põldma, teatri- ja kontserdipiletite mahukas pakk laual, ja ootab pikkisilmi tudengit, kes tuleks ja ostaks piletit! Tõsi, viimasel ajal on piletite läbimüük mõneti paranenud. Seda aga peamiselt tänu sm. Põldma enese aktiivsusele, kes põhitöö kõrval on suutnud luua endale seks otstarbekas väikese, 4—5 inimesest koosneva aktiivi.

Õeldust nähtub, et kultuuritöö lonkab kahel jalal. Mida teha? A/ü komitee kultuuritöö komis-

jon on siiani tegutsenud põhiliselt ühes isikus (komisjoni esimees A. Lõhmus) ja seda tublilt. Korragi pole aga mööduval õppeaastal koos käinud kultuuritöö komisjon (minu sõnenduse — T. L.), selliselt, et kohal oleksid teaduskondade a/ü büroode kultuuritöö eest vastutavad üliõpilased, et kavandada ja teoks teha kultuuritööd üliõpilaste hulgas. Nii ongi siiani sm. A. Lõhmuse eestvedamisel läbi viidud kultuuritööd teeninud peamiselt õppejõude ja teenistujaid. On õigem, kui üliõpilaste kultuurilist teenindamist ja esteetilist kasvatustööd viiks läbi üliõpilane. Senikava kuni kestab õppejõudude ja üliõpilaste ametiühingu «rahulik koostöötegemine», tuleks anda ühele üliõpilasele, a/ü kultuuri komisjoni liikmele (võiks nimetada ka komisjoni esimehe asetäitjaks) ülesanne esindada TPI a/ü komitee üliõpilaste huve võrdsele hääleõigusel komisjoni esimehega. Sellele üliõpilasele alluksid üliõpilased teaduskondade vastavatest komisjonidest, kellega koos jooksvalt realseeritakse üliõpilaste kultuuritöö plaan. Taoline struktuur looks eeldused tihedamaks koostööks massidega ja peaks tunduvalt parandama siseorganisatsioonilist tööd. Samuti aitaks see tunduvalt paremini läbi viia a/ü klubi poolt korraldatavaid üritusi.

Olukord on ju kõigile hästi teada — kuigi instituut tervikuna hakkab koonduma Mustamäele, mistõttu otsene side ja informatsioon lõhkumise pole varsti enam probleemiks, eksisteerib siiski rida organisatsioonilisi ja tehnilisi raskusi, sest meie a/ü klubil pole ruume ei proovide ega ürituste läbiviimiseks. Olukord kestab seni, kuni valmib 1) Glehni loss ja 2) instituudi peakorpus. Esimese valmimine on suurelt osalt üliõpilaste endi aktiivsusest ehitustööde kaasalöömisel. Seni on osavõtt lossi taastamisest olnud väga passiivne. Ei saa lubada, et mitu tuhat üliõpilast ootavad, kuni meeskoores naised nende jaoks klubi valmis ehitab. Suvi on ees, pange kõik käed külge! Tööd algavad igal kolmapäeval kell 18.

Probleeme leidub palju. Neid kõiki tahaks arutada. Neid kõiki saaks võtta ühise nimetaja alla: esteetiline kasvatus töö tehnikakoolis.

TIIT LILLEORG

mõne reaga

Tänavu kavatsetakse võtta Nõukogude Liidu kõrgematesse õppeasutustesse vastu 872 000 uut üliõpilast. Eesti NSV-s tõuseb üliõpilaste arv 23 200-ni. Kulutused kaadrite ettevalmistamiseks suurenevad NSV Liidus ulatuses 10,5 ja Eesti NSV osas 6,8 protsendi võrra.

Moskva Raudteetranspordi Inseneride Instituut sai tänava 70-aastaseks. Kümnes teaduskonnas

õpib kokku 11 500 üliõpilast. Õppeasutusel on oma arvutuskeskus.

Esimesel tegevusaastal õppis instituudis 63 inimest. Käesoleval aastal saavad raudteetranspordi inseneri diplomi rohkem kui kaks tuhat inimest.

Kaunase Polütehnilise Instituudi üliõpilaste — tulevaste arhitektide diplomiprojektid leiavad laialdast rakendamist. A. Domereckaisi projekti järgi ehitatakse Vilniuse Muuseumi tänavasse uus kunstinäituse paviljon. Uue linna Jubaskaisi keskuse projekti eest sai auhinna diplomand A. Stepanavičius.

Jälle öitsevad kastanid

Täna pühitseb oma 50. sünnipäeva Tallinna Polütehnilise Instituudi ülikauaaegsemad õppejõude vanemõpetaja Konstantin Tippo.

Aastal 1936 asus ta õppima Tallinna Tehnikainstituudi ehitus-mehaanikaosakonda. Suure Isamaasõja puhkemise tõttu ei õnnestunud tal seda lõpetada. Konstantin Tippo mobiliseeriti ja kuni 1943. a. sügiseni oli ta Punaarmee tegevteenistuses. Samal aastal asus ta tööle Eesti NSV valitsuse poolt organiseeritud õppekombinaati ja jätkas ühtlasi õpinguid Moskva Baumann'i nim. Kõrgemas Tehnikakoolis. Eesti NSV Hariduse Rahvakomissariaadi korraldusel tuli Konstantin Tippo 1944. a. sügisel tagasi Tallinna ja asus tööle meie instituuti metallide tehnoloogia kateedrisse assistendina. Igapäevaste tökohustuste kõrval jätkas ta õpinguid meie instituudis, mille lõpetas 1947. aastal.

Alates 1949. a. töötas Konstantin Tippo vanemõpetajana samas kateedris ja 1952. a. alates on ta masinaehituse tehnoloogia kateedri kosseisus.

Suure kohusetundega õppejõuna on tema töökoormus olnud suur. Nii on juubilar olnud õppejõudude a/ü komitee liige, õppejõudude a/ü kohaliku komitee asesimees, üliõpilaskõhade juhendaja ja uute üliõpilaste vastuvõtukomisjoni liige. Sügiseil on ta viibinud üliõpilastega põlumajanduslikel töodel.

Konstantin Tippo poolt on organiseeritud vahetatavuste aluste ja tehniliste mõtmete ning metroloogia laboratooriumid.

Käesoleval ajal rakendab juubilar oma jõu, energiat ja teadmised tulevaste mehaanikainserite ettevalmistamisele tehniliste mõtmete ja metroloogia alal. Oma igapäevaste ametiülesannete kõrval jätkab ta tööd teadusliku kvalifikatsiooni tõstmiseks.

Soovime lugupeetavale juubilarile palju jõudu pedagoogika ja teaduspõllul ning head tervist eelolevateks aastateks!

Masinaehituse tehnoloogia kateedri kollektiiv

Algab diplomiprojektide kaitsmine

Tuleval nädalal hakkavad Tallinna Polütehnilise Instituudi lõpetajad kaitsma oma diplomiprojekte.

Palume nende sünnimälestusteks meie instituudi lõpetanutel ning ettevõtete ja asutuste esindajail.

14. juunil kell 9 kaitsavad Mustamäel aud. A, X diplomiprojekte järgmised masinaehituse tehnoloogia eriala lõpetajad:

Edgar Viigimäe — «Umarlihvimise poolautomaadi projekteerimine pingi 3B151A baasil».

Hinno Jurri — «Uurida keskmiste mõtmetega kerede töötlemise tehnoloogiat ja lõikerežiimide taset Tallinna Ekskavaatori tehases ja projekteerida agregaat-pinkidest koosnev liin ja loov».

Jüri Tombak — «Tasapinnaliste detailide töötlemise tehnoloogia ja lõikerežiimide taseme uurimine ETKVL Kaubandusliku Inventari Tehases».

Mat'i Männisalu — «Võllitüüvi detailide grupeerimine ja gruppitehnoloogia projekteerimine elektronarvutitega tehasele «Elektrosila».

Majandusteaduskonna masinaehituse ökonoomika ja organiseerimise eriala diplomiprojektide kaitsmine toimub majandusteaduskonna ruumes Kohtu tn. 4, aud. VI, algusega kell 9.

15. juunil:

Siimu Sade «Projekt õmbulvabriku «Baltika» remont-mehaanika tsehhi reorganiseerimiseks ja selle majanduslik efektiivsus».

Elgi Arro «Projekt tehasesisesemajandamise organiseerimiseks tehases «Ilmarine»».

Maie Võrk «Projekt käibevahendite minimaalse vajaduse määramiseks Tallinna Metallitoodete Tehases».

Heino Jaanson (kaugõppeal.) — «Projekt töö teaduslikuks organiseerimiseks Tallinna Mõõduriistade Tehase ettevalmistustsehhis».

Inge Riviik «Projekt operatiivse planeerimise täiustamiseks tehases «Norma» tsehhis nr. 4».

Andres Kepp «Projekt isemajandamise täiustamiseks Otepää Autoremonditehase nr. 4 mehaanikatehhis».

Svetlana Hristoforova «Projekt laevade remondi organiseerimiseks planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uue süsteemi tingimustes Loksa Laevaremonditehases».

Igor Goldin «Projekt difusioon-tehnoloogiat majandusliku efektiivsuse määramiseks pooljuht-ventiilide tootmisel Tallinna Kalini nim. Elavhõbealaldajate Tehases».

Pavel Karlõšov «Projekt isemajandamise organiseerimiseks Tallinna H. Pöögelmanni nim. tehase ettevalmistustsehhis».

Galina Aleksandrova «Projekt dokitoode organiseerimiseks SMKT jooksva remondi korraldamisel võrkgraafiku alusel laevaremonditehases».

Anatoli Surkov «Projekt materiaaltehnilise varustuse planeerimise täiustamiseks Tartu Põlütööstusliku Tehases «Võit».

Ludmilla Kurmöza «Projekt instrumentimajanduse organisatsioonilise taseme tõstmiseks M. Kalini nim. Tallinna Elavhõbealaldajate Tehases».

Zoja Pjatikopova «Projekt töö teaduslikuks organiseerimiseks tehases «Punane Ret» mehaanikatehhis».

16. juunil:

Peeter Münter «Projekt sisetranspordi reorganiseerimiseks Tallinna Vineeri- ja Mööblivabrikus».

Svetlana Matina «Projekt instrumentimajanduse organiseerimise parandamiseks Tallinna Masinatehases».

Valentina Nikitina «Projekt «Esthimsnabsbõti» ladude töö parandamiseks».

Aavo Lusti «Projekt Metallitoodete Varustuse ja Turustuse Eesti Vabrikliku Valitsuse metalliladude töö parandamiseks».

Larissa Guk «Projekt Autobaas nr. 16 rentabluse tõstmiseks üleminekul planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uuele süsteemile».

Helle Kangur «Projekt autokolonnide isemajandamise täiustamiseks uue süsteemi tingimustes».

Aino Kuorti «Projekt töö teaduslikuks organiseerimiseks tootmiskoondise «Kommunaar» remontmehaanikatehhis».

Niina Belan «Projekt ettevalmistustsehhi optimaalse suuruse määramiseks H. Pöögelmanni nim. tehases».

Limari Moroz «Projekt AO-25 gabariidi elektrimootorite montaaži automatiseeritud vooluliini juurutamise majandusliku efektiivsuse määramiseks tehases «Volta».

Maria Osinova «Projekt materjalide ladude reorganiseerimiseks Tallinna Vineeri- ja Mööblivabrikus».

Tamara Lilleorg «Projekt mehaanikatehhi isemajandamise

Sõna on kaugõppe-teaduskonnal

Igas tehases ja ettevõttes leidub töölisi, teenistujaid, tehnikuid ja insenerid, kes õpivad kõrgemates, kolledžis kaugõppe teel. Väga lihtsalt näitab suurt huvi selle õppevormi vastu asjaolu, et kaugõppe-teaduskond on praegu oma 3100 üliõpilasega TPI suurim.

Ettevõtetes ja asutustes töötav palju võimekaid noori, kes ei ole veel mitmesugustel põhjustel tõsiselt mõelnud kõrgema hariduse omandamist. Sageli lastakse mööda kõige soodsam aeg õpingute jätkamiseks kõrgemas õppeasutuses — keskkooli või tehnikumi lõpetamisele järgneval aastal, millal koolliskursus on veel värskest mees. Kuid kõrgemas koolis kaugõppe teel õppima asuda ei ole kunagi liiga hilja. Kaugõppe-teaduskonda vastuvõtmisel ei kehti mingit vanusepiiri. Meil õpib mitmeid üle 50 aasta vanuseid inimesi, kes edukalt täidavad õppeplaani.

Ei tohi aga unustada, et kõrgema hariduse omandamine on töö kõrval kaugõppe teel on väga tõsine ja vastutav ülesanne. See saab olla edukas ainult siis, kui üliõpilasel on kõik eeldused — nii subjektiivsed kui ka objektivesed — plaanikindlaks tööks. Kaugõppe-teaduskonnas õppimine on mõeldud eeskätt kvalifikatsiooni tõstmiseks ja eeldab seetõttu töötamist õpitavale erialale vastaval või lähedasel töökohal.

Kaugõppe-teaduskonda võetakse vastu ENSV territooriumil väljaspool Tallinna elunevald töötajaid ja neid tallinlasi, kellel ei ole töö iseloomu tõttu võimalik astuda õhtusesse teaduskonda.

Kuidas toimub töö kaugõppe-teaduskonnas? Õppetöö põhivormiks on üliõpilastele esevõõõ õppekirjandusega, kuuksuures üliõpilastele on võimalik saada mitmesugust metodilist abi instituudi õppejõududelt.

Tallinnas, samuti ka Kohtla-Järve ja Narva konsultatsioonipunktides toimuvad regulaarselt loengud, harjutused ja laboratoorsed tööd. See tõttu on nendes linnades elunevail kaugõppijail kõige kergem saada tühusat abi vahetatul õppejõududelt. Mujal elunevad kaugõppijad kutsutakse kahel korral semestril kestel Tallinna, et neile pidada loenguid sõlmküsimustest semestril õppe nefes ja anda konsultatsiooni. Iseisiva õppetöö kergendamiseks varustab dekanaat kaugõppijaid vastavate meetodiliste juhenditega. Eksami sessioonid toimuvad kaks korda aastas. Õppeaeg kestab tehnilistel ja insener-majanduslikel erialadel 5 aastat ja 10 kuud ning majanduslikel erialadel aasta vähem.

täiustamiseks tehases «Punane Ret».

Ludmilla Bulatšik «Projekt töö teaduslikuks organiseerimiseks Tartu Aparaatitehase pressijaoskonnas».

Albert Kruusamäe «Projekt pressvormide tootmise ratsionaalseks organiseerimiseks Tartu Kammivabrikus».

Tamara Sidorova «Projekt Tallinna Majaehituskombinaadi tsehhi nr. 1 rekonstrueerimise majandusliku efektiivsuse määramiseks».

LÄHEDALT JA KAUGELT

Mullu kevadel käis Eestis rühm keemikuid Soomest. Nüüd sõitis Soome rühm meie keemikuid. «Tuhande järve» maal viibivad praegu Tallinna Polütehnilise Instituudi rektor prof. A. Aarna, kateedrijuhatajad prof. H. Raudsepp ja prof. E. Siirde, dotsendid E. Uus, M. Veiderma ja mitmed teised õppejõud.

Mustamäel algasid uuesti rohkem kui kaheksakümneaastase Glehni lossi taastamistööd. Tänavu lammutatakse ehitusks kõlbmatud müüriosad, tehakse eeltööd ehitusmehhanismide kohaletoomiseks ja koostatakse tehniline projekt.

Krasnojarskis toimus energietikaalane teaduslik-tehniline konverents. Selle organiseeris Krasnojarski Energeetikamajanduse Teaduslik-Tehniline Ühing koos Krasnojarski Polütehnilise Instituudi asjaloodud soojusenergeetikateaduskonnaga. Konverentsist võtsid osa energetikud Moskvas, Sverdlovskist, Tomskist, Novosibirskist, Tallinnast ja kohapealt. Kuulati ära ligi pool-sada ettekannet.

Teel koju külastasime veel Kassahti Teaduste Akadeemia Energeetika Instituuti Alma-Atas, millega meil on juba ammu head sidemed.

Kümne päeva kestel läbisime 13 000 kilomeetrit, nautisime Siberi looduse ja Kesk-Aasia mägede ilu ja tõime kaasa palju häid loominguilisi mõtteid teaduse alalt.

Dots. A. OTS
Ins. E. TOMANN

Inglise bioloog Konewsky ütles oma ettekandes Oxfordis, et aastal 2000 seisavad mehed tema kodumaal abiellumise kavatsuste puhul suurte murede ees. Sel ajal ületavad Inglismaal 16 kuni 40 aastaste meeste arv samavannuste naiste oma tervelt nelja ja poolle miljoni võrra.

Angels Campis Kalifornias korraldati rahvusvaheline võistlus konnade kaugushüppes. Osavõtjaid toodi kohale päris palju — tervelt paar tuhat. Võitjaks tuli konna, kes kargas 5 meetri ja 46 sentimeetri kaugusele.

Brasília politsei vangistas Rio de Janeiro mehe, kes oli osavalt võltsinud pangatšekidel paljude rahameeste allkirju. Ülekuulamisel selgus, et akirjajade meister oli kirjaoskamatu.

Pompej varemetes käisid vargad. Nad võtsid kaasa kaks väärtuslikku vana raidkuju.

Kui süülasest talumees Ali Ibrahim tüki aja tagant ajalehe kätte võttis, otsustas ta selle nõuandel suitsetamise lõpetada. Ali on 116-aastane.

Aprillikuu kahekümneenda päeva õhtul laulis naiskoor «Estonia» kontserdisaalis. Järgmisel hommikupoolikul anti aega kohvrüte pakkimiseks ja Moskva rongiga algas pikim reis meie koori ajaloos — 8100 km pikkune sõit kevadele vastu. Ees ootas Armeenia.

Oi seda segadust, kui meid nii palju on. Miks see koht puudub on, miks teine vaba on? Kontserdi luba miks kellegi sahtlil on?

Rongis miks puuduvad telegraafitelefoni?

Korras on peagi kõik väikesed mured, esmane reisiöö ratastel tuleb.

Moskvas võtsid meid vastu sõnad «Tere tulemast!». Kui oime perroonil maha pöranud Svetlana «Pühenduse», alustas Moskva füüsikainserite instituudi meeskoor õrnal häälel «Helju, hella tuulekene...» Sealne vastuvõtt lõi meid lausa tummaks ja

füüsikute hella hoolta ei sa panna paberisse, raske rajuda raamatusse.

Füüsikud olid loonud meile suurepäraseid elutingimused, mu-

retsenuid pääsmeid Kremli Relva-palatisse, Borodino lahingu panoraamile, Suure Teatri etendusele Kremli Kongresside Palees. Näis isegi, et kui kavatsed nii suures linnas äkki ära eksida,

on kohe kohal mõni noormees sealt instituudist ja juhatab sind jalamaid just sinna kuhu vaja.

Kontserdi andsime Moskva Rahvaloomingu Keskmajas. Täis-saal elas meie laulule kaasa. Kõige suurema menu osaliseks sai Moskvas ja ka järgnevatel kontsertidel Harald Uibo «Looduse pildike». Lõpetasime kontserdi ühise «Gaudeamusega». Pärast kontserti olime kutsutud banketile.

Moskva päevad läksid imeruttu mööda. Kuigi meie anti ette erilehnik Moskva—Jerevan, jäid veerandsada piigat koos klaverisaatjaga siiski Vnukovosse maha. Vaevalt oli lennuk õhku tõusnud, kui lennuväljale langes harvanähtav udu. Samal ajal üeldi Jerevani lennuvälil olevat nii üle koormatud, et kui me oleksime ka lennata saanud, ei saaks me seal maanduda, sest «polevat sellist auku».

Nii me ootasime ja ootasime ja alles järgmisel hommikul kell 10.30 rebisime endid maapinnalt lahti.

Ararat meid ei oodanud, ta oli pilvede taga peidus. Küll aga

olid kohal meie dirigent, esinaine, Jerevani Polütehnilise Instituudi komsomolikomitee esindajad ja autobuss. Sõitsime linna. Meid tervitasid valgetes ja roosades õites õuna- ja aprikoosipuud. Olime päralt jõudnud.

Jerevan on omanäoline ja huvitav linn. Väga kodune oma laiade roheliste tänavate ja ilusate parkidega. Alates 1958. aastast ehitab linn väga hoogsalt. Endised satimajad lammutatakse halastamatult ja asemele ehitatakse rahvusliku stiili sugemetega kaasaegsed hooned. Oma näo annavad linnale huvitavad mälestusmärgid ja dekoratiivskulptuurid. Vaatamata sellele, et Ar-

bernie panna. Esinesime polütehnilises instituudis kolmel korral — ühe XVI saj. poeedi mälestus-õhtul, maipool ja iseseisva kontserdiga Instituudil on 800 kohaga väga hea akustikaga saal. Laulda oli kerge ja hea ning vastuvõtt soe.

Küllap teavad kõik, et Armeenia on iidse kultuuriga maa. Viljakas Ararati org on asustatud iidsetest aegadest peale. Asus ju praeguse Armeenia territooriumil omal ajal Urartu riik. Meil õnnestus näha oma silmaga paljagi, mis annab tunnistust vanast ja kõrgest kultuurist. Nii imetlesime Zvartnotsi templi varemeid (ehitatud VII sajandil) ja Garni kindlust (III—II saj. e. m. a.) Käisime vaimulikkonnas ja peakatolikossi residentsis Etšmiadzinis, kus asub huvitav, väga rikkalik väljapanekutega kloostrimuseum. Mitmetel õnnestus külastada Jerevanis unikaalsete käsikirjade muuseumi «Mate-nadaran». Kuna see oli sel ajal remondis, ei pääsenud kõik meist kirjanudsaarete juurde Külastasime ka maailmakuulsat Bırakani observatooriumit, mille direktoriks on prof. V. Ambartsujan.

Pidulik vastuvõtt Moskvas

meenia on veerane maa, rõõb linnas peaaegu iga sammul kohata puskkaevusid ja arteesia-kaevusid maitsva külma veega. Viibisime Jerevanis terve nädala. Kõiki muljeid ei jõuagi pa-

Pisut intrigeerivat juttu korvpallist

On tore, kui korvpall on vaieldamatult üheks populaarsemaks spordialaks instituudis. Selles on suuri teeneid korvpallivõistkondade treeneritel, korvpalliaktiivil ja muudigi ka mängijatel endil. Lp. Karl Arusoo! Andesta palun, kuid kahjuks ei saa ma kuidagi olla nõus Sinu seisukohtadega korvpalli olukorra kohta instituudis, mis Sa avaldasid artiklis «Uuest traditsioonist ja mõõdnud hooajast» («Tallinna Polütehnik» nr. 15 — 28. apr. 1967). Oigemini oli see artikkel küll ainult ajendiks, mis sundis omapoolseid mõtteid avaldama.

Ma püüan puudutada pisut olukorda, mis on seotud instituudi meeskondade esinemisega vabariiklikul areenil, st. kvaliteedi, mitte kvantiteediga seotud küsimusi.

Nagu eelnimetatud artiklist võib lugeda, pole mõõdnud hooajal toimunud mingit tagasimeinekut, sest vabariigi meistrititel kaotati tänu halbadele treeningutingimustele hooaja alguses täielikult objektiivne, kuid siiski väärtuseta põhjus. Sellele vaatamata olen ma peaaegu nõus väitega, et sisulist tagasimeinekut meisterliikkuses pole toimunud, kuid samas püstitan omapoolse väite, et mingit edasimeinekut pole samuti paari viimase aasta jooksul toimunud (pärast NSV Liidu üliõpilasmestriks tulekut 1965. a.). Kas poleks siiski õigem vaadelda pisut sügavuti neid põhjusi, mis on osalt tinginud paigaltammumise või pigem siiski tagasimeineku arvestades olemasolevaid potentsiaalseid võimalusi.

Instituudi esindusmeeskond mängib juba mitmendat aastat peaaegu ühes ja samas koosseisus, saamata juurde värsket verd (v. a. Kukk ja Jurno), kusjuures meeskonna põhituumiku moodustavad instituudi lõpetanud (väliselt küllaltki hea fakt, sest meeskond peaks olema saavutanud tänu aastaringsele pidevale treeningule stabiilse sportliku vormi ja tugeva kollektiivi).

Kuid kas see tegelikult on nii? Nagu öeldud, pole esindusmeeskonnas rakendatud noori ja perspektiivikaid mängumehi teistest instituudi meeskondadest.

Ma mõtlen siin esmaajoones E. Parbot, R. Järvat, V. Timofejevit ja teisi II meeskonnast ja A. Hallismaad III meeskonnast. See toob enesega kaasa paratamatu huvi languse treeningute vastu, kui treenitaval puudub konkreetne perspektiiv arenguks koos meisterliikkuse kasvuga.

Samal ajal mängib terve plejaad noori ja andekaid üliõpilaskorvpallureid vabariigi meistriksarjasaajate klubides-spordiühingutes (J. Puhm, A. Brosman, P. Leis jt.) On tekkinud kangesti paroodiale sarnanev olukord, kus instituudi spordiühingute kaitsevad mehed, kes peaksid mängima teistes spordiühingutes (lõpetanud) ja kelle sportliku vormi kõrgpunkt on pigem möödas kui saabumas, noored ja potentsiaalsed mängumehed mängivad aga meie endi vastu. Ja mis peaksid neid meelitama mängima instituudi võistkonnas, kas tõesti ainult patriotismitunne, et kaitsta instituudi au või «koht» instituudi II või III meeskonnas?

Veel tahaksin peatuda korvpalli majanduslikul küljel. Palju on räägitud spordiühingute ja -klubide spetsialiseerumisest teatud kindlale spordialale kontingendile. Juttu sellest on olnud ka meie instituudis, kuid tundub, et tegudeni pole veel jõutud (tekki juurde jalgpalli sektsioon!). Tundub, et spetsialiseerimises leidub ainuõige väljapääs, et luua normaalsed tingimused instituudis viljelevate spordialade sektsioonide tööks. Senini eraldatud summad korvpallialaseks tegevuseks pole olnud piisavad ja ka selles küsimuses tuleb leida lahendus, jaotades sporditööks eraldatud summad vastavalt ühe või teise spordiaala tegelikule vajadusele, perspektiivile ja saavutustele (oleks mõtetu oodata summade juuredetulekut väljastpoolt).

Ma puudutasin mõningaid kitsaskohti instituudi korvpallielus, andmata neile omapoolseid lahendusi. Kuid lahendada need küsimused siiski tulevad, sest nendest on minu arvates korvpalli meisterliikkuse edaspidine tõus või langus. Lahenduse leidmine on aga otseselt treenerite ja sektsioonide büroo ülesanne, selleks tuleb ainult loobuda mõningatest senistest väärsusekohtadest.

PEETER VÄHI

AMETIÜHING PAKUB TUUSIKUID

Tallinna Polütehnilise Instituudi Ametiühingukomiteel on 1967. a. III kvartaliks välja anda järgmised puhkekodu tuusikud:

Tuusikute arv	
SELGA	28. 07. — 08. 08. — 3
LAULASMAA	14. 08. — 25. 08. — 3
	15. 08. — 26. 08. — 1
PUHAJÄRVE	08. 08. — 19. 08. — 3
	20. 08. — 31. 08. — 3
	27. 07. — 07. 08. — 1
	28. 07. — 06. 08. — 2
VÖSU	1. 07. — 12. 07. — 2
	2. 07. — 13. 07. — 1
	3. 07. — 14. 07. — 2
	14. 07. — 25. 07. — 1
	10. 08. — 21. 08. — 2
	16. 07. — 27. 07. — 2
	26. 07. — 06. 08. — 2
	29. 07. — 09. 08. — 6
	30. 07. — 10. 08. — 1
	08. 08. — 19. 08. — 1
	09. 08. — 20. 08. — 1
	12. 08. — 23. 08. — 1
	21. 08. — 01. 09. — 1
VÖSU telklaager	01. 07. — 12. 07. — 4
	26. 07. — 06. 08. — 3

Tuusiku osamaks puhkekodusse 7,20 rubla. Vabu tuusikuid on ka veel PIONEERILAAGRISSE: KEILA-JOA — 17. juulist kuni 11. augustini; LEISI — 27. juunist kuni 22. juulini; MUSTVEE — 15. juunist kuni 10. juulini; KAREPA — 28. juulist kuni 23. augustini.

Avaldused tuusikute saamiseks esitada TPI AÜ Komiteele hiljemalt 12 juuniks.

TPI AÜ KOMITEE

TÄHELEPANU, KOMSORG!

Liikmemaksud tuleb tasuda jooksva kuu 20. kuupäevaks. Suvekuude (juuni, juuli, august) maksud tuleb ette koguda ja tuua komsomolikomitee arvestussektoris (Kalinini tn. 101 tuba 30) enne eksamissessiooni algust või kõige hiljemalt 20. juuniks. ELKNÜ TPI Komitee.

Kirjastusgrupi väljaandel ilmus

H. Oruvee, A. Adamson. Ehitusfüüsika. Õppevahend. Tallinn, 1967, 92 lk., 400 eks., 20 kop.
H. Korrovits. Voolehituse alused I. Ehitusvoolu teooria. Loengukonspekt. Tallinn, 1967, 56 lk., 500 eks., 23 kop.
TPI Metoodikanõukogu. Õppetootidena küsimusi H. Tallinn, 1967, 76 lk., 500 eks., 15 kop.

250 kergejõustiklast Mustamäe staadionil

TPI 1967. aasta meistrivõistlused kergejõustikus mõõduisid osavõetud. Meeste osas ei olnud võistlusala, kus oma võimeid ei proovinud vähemalt 30 osavõtjat. Rekordioline oli osavõtjate arv odavisikes, kus viimane võistleja oma katsed sooritas õhtuhämaruses — kell 21.45.

Mustamäe staadioni rekordiraamatusse kirjutati juurde uued tagajärjed kõrgushüppes, odavisikes ja 200 m jooksus.

Edukamateks õpperühmadeks olid KA-61, EE-102 ja TE-61. Teaduskondade paremusjärjestus oli: ehitus-, keemia- ja majandusteaduskond.

Naisvõistlejate arv oli aga üpris kasiin ja üksikute aladel osavõtjate arv kõikus 4—8 piirides. Parimateks õpperühmadeks olid KÜ-41, KÜ-88 ja MM-21. Teaduskondade osas oli paremusjärjestus: keemia-, majandus ja mehaanikateaduskond.

Auhinnaliste kohtade omanikeks said:

NAISED:

100 m. 1. V. Nõmm TE-41 — 13,4 sek. 2. A. Räämet EE-21 — 13,6 sek. 3. K. Sooper TM-41 — 14,2 sek.

400 m. 1. V. Nõmm TE-41 — 63,4 sek. 2. L. Sitnikova ATS-27 — 69,2 sek. 3. A. Räämet EE-21 — 72,4 sek.

Kõrgushüpe. 1. M. Raud LI-21 — 1,30. 2. R. Ojaveer MM-21 — 1,30. 3. Ü. Pilve MM-21 — 1,30.

Kaugushüpe. 1. K. Sooper TM-41 — 4,60. 2. O. Rändur KP-21 — 4,54. 3. M. Raud LI-21 — 4,29.

Kuulitõuge. 1. H. Rebane TR-81 — 10,82. 2. R. Oolmets MK-41 — 9,40. 3. M. Hammer EE-22 — 9,25.

Kettaheide. 1. H. Rebane TR-81 — 34,42. 2. Ü. Pilve MM-21 — 23,78. 3. H. Laan KÜ-41 — 21,66.

MEHED:

100 m. 1. E. Andronov AS-47 — 11,1 sek. 2. R. Põldaru AV-41 — 11,3 sek. 3. E. Laksberg LR-87 — 11,3 sek.

200 m. 1. T. Kajandu TE-21 — 22,8 sek. 2. A. Aarma TR-21 — 23,1 sek. 3. H. Vilms MM-21 — 23,3 sek.

400 m. 1. E. Andronov AS-47 — 50,2 sek. 2. H. Vilms MM-21 — 51,3 sek. 3. V. Efrosinin MM-27 — 53,6 sek.

800 m. 1. P. Ristmägi TM-61 — 2,035 sek. 2. V. Efrosinin MM-27 — 2,033 sek. K. Allikas LT-101 — 2,069 sek.

1500 m. 1. J. Laanep KA-61 — 4,071 sek. 2. P. Ristmägi TM-61 — 4,092 sek. 3. J. Miljan EE-21 — 4,098 sek.

3000 m. 1. J. Miljan EE-21 — 9,056 sek. 2. R. Kasikov AJ-21 — 9,434 sek. 3. J. Jaugälis KP-47 — 10,080 sek.

110 m tõkkejooks. 1. T. Kesküla asp. 16,2 sek. 2. T. Karm TM-21 — 16,3 sek. 3. T. Berendsen TM-101 — 16,9 sek.

5 km käik. 1. M. Lahi TE-41 — 24,190 sek. 2. J. Rääbis ED-41 — 24,256 sek. 3. U. Mänd EE-102 — 25,010 sek.

Kõrgushüpe. 1. V. Peterson AJ-41 — 1,97 sek. 2. T. Berendsen TM-101 — 1,90 sek. 3. H. Peetsalu AV-41 — 1,90 sek.

Kaugushüpe. 1. R. Kõusaar KP-21 — 6,36 sek. 2. Ü. Iter EE-102 — 6,23 sek. 3. T. Tammepere ET-81 — 6,18 sek.

Teivashüpe. 1. R. Rimmel TT-21 — 4,00. 2. A. Kõverialg TE-21 — 3,60. 3. M. Priider TE-61 — 3,20.

Kolmikhüpe. 1. N. Kuimet KP-21 — 13,69. 2. R. Kõusaar KP-21 — 13,33. 3. P. Laidra EE-21 — 13,03.

Kuulitõuge. 1. Ü. Iter EE-102 — 13,63. 2. H. Pedak AV-61 — 13,51. 3. T. Berendsen TM-101 — 12,96.

Kettaheide. 1. R. Päll EE-610 — 48,47. 2. J. Taal AO-101 — 45,92. 3. T. Berendsen TM-101 — 42,52.

Vasarahaide. 1. V. Palm õppej. — 49,30. 2. T. Sermat LA-42 — 39,82. 3. H. Pedak AV-61 — 38,88.

Odavise. 1. T. Tedre EE-61 — 58,06. 2. Ü. Iter EE-102 — 55,64. 3. T. Koppel EV-61 — 50,48. Väljaspool võistlust: V. Poljakov «TR» — 71,90.

Meie matkavõistlusest

Teatavasti korraldajakse meil iga aastal TPI kompleksspartakiaadi raames matkavõistlus. Tänavu viiakse see läbi 1. jaanuarist 1. oktoobrini Arvestus toimub eraldi üliõpilastele ja õppejõududele-teenistujatele. Võistluse juhendiga võib tutvuda peahoone II korruse teadetetahvil. Järgnevalt avaldame võistluse jooksva seis 10. mail 1967. a. (paremik).

Individaalne paremus:

1. Harri Kleinert IM-101 34 p.
2.—3. Mall Väljan KP-81 33 p.
2.—3. Viivu Rebane KÜ-61 33 p.
4. Jaak Arro KK-61 19 p.
5. Aleksander Kilk IM-61 18 p.
6. Mart Kipper LM-61 15 p.
7. Kalle Süld AO-101 13 p.
8.—12. Malle Vanaselja TJ-21 9 p.
„ Ants Kabral LM-101 9 p.
„ Peeter Raal LM-61 9 p.
„ Edo Muru TJ-21 9 p.
„ Malle Elvet TR-21 9 p.

Rühmadevaheline paremus:

1. IM-61 — 76 p.
2. KP-81 — 57 p.
3. FT-61 — 56 p.
4. TR-21 — 33 p.
5. KÜ-61 — 32 p.
6. TI-21 — 30 p.

Kateedrite paremusjärjestus:

1. Orgaanilise keemia kateeder — 12 punkti.
2. Matemaatika kateeder — 6 punkti.
3. Kehalise kasvatus kateeder — 4 punkti.
4. Põlevkivikeemia probleemlaboratoorium — 2 punkti.
5. Füüsika kateeder — 1 punkt.

Märkus: Rühmade-kateedrite paremusjärjestus on arvestatud punktide summeerimise teel, sest kohtunikekoogul pole veel andmeid kollektiivide suuruse kohta. Eeltoodu põhjal ei saa öelda, et võistlus arneks väga edukalt.

Küllap on selles üks peamisi põhjusi praegune pingeline õppeperiood (edetabeli punktide rõhu enamik on saavutatud talvisel õppevõhajaal).

Kuid varsti lõpevad eksamid ja peale ühiskondliku töö ning õppepraktika peaks suve jooksul jääma aega ka puhkamiseks.

Õppejõududel-teenistujatel on suve jooksul vaba aega rohkem. Nad reisivad ringi, kuid kahjuks see ei kajastu meie matkavõistluses. Tuletame veel kord meelde, et matkaks loetakse iga rännakut-reisi, mis ei ole seotud töö-ülesannete täitmisega (võetakse ette puhke eesmärgil) ja mis ei toimu valdavalt ühiskondliku transpordiga. Täpsemalt võib selle kohta lugeda «Matkatarkest käsiraamatust» (peaks olema veel müügil).

Palun, võtke siiski alati matkaleht, täitke ja taastage see!

Kes on väljaspool TPI kollektiivi sooritanud mõne sportliku matka, palun informeerige meid! Kasu on sellest meie õppesustusel (Üle-Eestilises matkavõistlusel), Teie kateedril või rühmal (TPI matkavõistlusel) ja muudugi ka Teil endil. Matkade vormistamine on nimelt aluseks spordijärkude omistamisele, a matkaja-järgusportlane pääseb kaasa juba huvitavamatele (ka raskematele) marsruutidele, kuhugi «paberita» inimest ei või lubada. Tuletame meelde, kust võib saada matkalehti ja informatsiooni:

a) ÜE nr. 1. tuba 545 — Ants Kabral (LM-101).
b) ÜE nr. 2. tuba 525 — Aleksander Kilk (IM-61).
c) Enn Nõmmela (MM-21) ja
d) TPI Spordiklubi.

TPI MATKAKLUBI

Naisvõimlejate võit

Sportlastele ja treeneritele on iga spordivõistlus olemoodi mälestusväärne. Mõni eradam sündmus vajutab sellele nagu mingi pitseri, mille järgi eraldame hõlpsasti ka aastate tagant ühe võistleuse teisest. Tartus toimunud vabariigi kõrgemate koolide meistrivõistlustel sportlikus võimlemises kujunes selliseks sündmuseks TPI naisvõimlejate võit naiskondade arvestuses. Aastaid olime sunnitud alla vanduma (vahel küll üsna napilt) oma peamisele rivaalile — TRÜ tugevakoosseisulisele naiskonnale. Seekord aga kroonis võimlejate ja nende treenerite ühiseid jõupingutusi tore saavutus.

Nagu alati olid ka nüüd oma ülesannete kõrgusel meie meesvõimlejad. 160-punktiline edu järgneva võistkonna ees kõneleb nii-öelda isenda eest. Ka individuaalarvestuses kuuluisid enamikus spordijärkudes esikohad TPI võimlejatele.

Märkides tunnustavalt tublide sportlaste järjekordset saavutust, toome ära ka nende nimed:

Naiskond: I. Batšinova, A. Sarik, N. Kaštšjeva, R. Tuisk, A. Ivanõtševa, L. Kuropatkina, O. Tšernošova ja L. Samoilova.

Meeskond: P. Tšizikov, K. Aru, M. Roondi, E. Erme, V. Jeliseikin, T. Mihelson, T. Ringo ja L. Podoiski.

Tehnilised tulemused

Naiste MK järk: 1. L. Batšinova 71,0 p., 2. A. Sarik (mõl. TPI) 70,3 p., 3. R. Ots (TRÜ) 68,5 p.

I järk: 1. E. Talman (TRÜ) 69,5 p., 3. R. Tuisk (TPI) 68,2 p.

II järk: 1. L. Kuropatkina (TPI) 70,6 p.

III järk: 1. L. Samoilova (TPI) 70,1 p.

Meeste MK järk: 1. U. Savelli (TPedI) 106,3 p., 2. P. Tšizikov 106,0 p., 3. K. Aru (mõl. TPI) 105,8 p.

I järk: 1. M. Pitkevitš (TRÜ) 101,3 p.

II järk: 1. V. Jeliseikin (TPI) 106,1 p.

III järk: 1. L. Podolski (TPI) 109,2 p.

Naiskonnad: 1. TPI — 526,88 p., 2. TRÜ — 518,2 p., 3. TPedI — 500,41 p., 4. EPA — 478,0 p.

Meeskonnad: 1. TPI — 914,07 p., 2. TRÜ — 751,58 p., 3. TPedI — 694,39 p., 4. EPA — 610,75 p.

Võistkonnad üldkokkuvõttes: 1. TPI — 1440,95 p., 2. TRÜ — 1269,78 p., 3. TPedI — 1194,80 p., 4. EPA — 1089,295 p.

V. BAZANOV

KAUKAASIA MÄESTIKKU

On võimalik osa võtta matkast Kaukaasia mägedes. Marsruut: Teberda—Dombai—Arhöz—Ritsa järv.

Kestvus — kolm nädalat. Aeg — juuli lõpp — augusti algus.

Maksumus (sõiduga) umbes 60—70 rubla.

Marsruudi läbimine ei nõua alpinismi tehnikat valdamist.

Eelkõige vajame osavõtjaid, kes oleksid sooritanud varem kategooriamatka või omaksid matkamises spordijärku.

Asjahuvilistel palume võimalikult peatselt helistada telef. 422-79 (soovitav varahommikul või hilisõhtuti).

Vastutav toimetaja V. KALPUS

Орган парткома, ректората, комитетта ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института газета «Таллинский политехник»
Hind 2 kop.
Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk tn. 40/42.
MB-03584

Tellimise nr. 1694